

ELŐFIZETÉS
HELYBEN:
 Egy évre ..... 24 korona.
 Egy hónap ..... 2 korona.
VIDÉKEN:
 Egy évre ..... 26 korona.
 Egy hónap ..... 2 k. 40 f.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:
 Aradi és eszaki egyesült
 vasúti palotájában.
 TELEFON-SZÁM: 37.
KIADÓHIVATAL:
 Aradi Nyomda Részvény-
 Társaság.
 József Köherczeg-ut 22. sz.
 TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő
Stauber József.

Csütörtök, május 25.

Győzelmes offenzívánk Délfirolban.

Budapest, május 24. (Hivatalos.)
 A főhadiszállás jelenti:

Orosz- és délkeleti hadszíntér:

Nincs újabb esemény.

Olasz hadszíntér:

Csapatunk a Sugana völgytől északra birtokukba vették a Salubiotól Borgenig (Borgo) vonuló hegynát. A völgytől délre fekvő határszéli hegyháton az ellenséget elűztük a Kempel hegyről. Odébb délre az olaszok a Valdassatól keletre fekvő magaslatokat és az Assiagó és Ragoeró közti megerősített területet védik. A campolongoi erőd kezelnk között van. Csapatunk közelebb jutottak a Val d'Assa-hez és Podua völgyhöz. Támadásunk megkezdése óta huszonegyezer négyszáz olasz, ezek között ötszázhuszonegy tiszt került kezelnkbe, kétszázötvenegy löveget, százegy géplegyvert és tizenhataknvetőt zsákmányoltunk.

A doberdói ténis szakaszán tüzérségi harc élénkebb volt. Montalconénál az ellenség támadásait visszavertük. Egyik repülőrajunk bombákat dobott Perla-Casinó állomásra.

Ugylátszik, hogy midőn az ellenség egyes, a mi területünkön levő községeket ürít ki, az olasz lakosság egy része is vele megy. Akik hazajókat ily módon hagyják el, azok az ellenséghez való csatlakozásért büntetőjogilag fogják felelni. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Franciák véres veresége a Maas mindkét partján.

Berlin, május 24. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér.

Givenohytól délnyugatra jelentékeny angol erők több ízben megtámadták az új állásainkat. Csak egy ember nyomult be és ezek közelharcban estek el. Egyébként valamennyi támadást az angolok igen nagy veszteséggel mellett visszavertük. Szintugy kisebb osztagokat Hulluch és Blainvillenél Nouviontól délkeletre, Monlain-Sous-Touventól északnyugatra és Psnáytól

északra fekvő vidéken gyenge francia támadási kísérletek meghiusultak.

A Maastól balra gyalogsági és géppuska tüzzel könnyű szerrel visszavertük a Mort-Homme délnyugati lejtőjén a franciák előretörését. Turingiai csapatok közvetlenül a Maasnál fekvő Cumieres falat rohammal elfoglalták. Eddig több mint háromszáz franciát, köztük nyolc tisztet elfogtunk. A folyótól keletre a Douaumont vidékén az ellenség megismételte bős támadásait, de táunkban igen súlyos veszteségeket szenvedett. Vitéz eredeink az átmenetileg elvesztett területeket csaknem kivé-

tel nélkül visszakeresték és e közben több mint ötszázötven foglyot ejtettek. A küzdelem mindkét részről igen erős tüzérségi harc mellett még tart.

Keleti hadszíntér:

Pulkarn vidékén (Rigától délkeletre) német csapatok elűzték az oroszokat egy, a két fél vonalai között fekvő árokból. Hatvannyolc orosz fogtunk el. A többi harcvonalról nincs különösebb jelenteni való.

Balkán hadszíntér:

A helyzet változatlan. Legfelsőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Wilson békeközvetítését elfogadják a központi hatalmak.

(A mi békefeltételeink. — Az entente harctéri kudarca ószre megszűnik a békét?)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 24.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik Béosból: Wilson elnök kijelentését, amelyről az Aradi Közlöny ma reggeli számában hírt adott és a mely szerint alkalmasnak tartja az időt a békeközvetítésre, az itteni politikai körökben nagy érdeklődéssel fogadták. Az a kérdés most már, hogy milyen álláspontot foglaljanak el a központi hatalmak az esetleges amerikai békeközvetítéssel szemben. A kijelentésre azzal az utalással válaszolnak, hogy a központi hatalmak közvéleménye számtalanszor nyilvánosan is kifejezte a békére való hajlandóságát, melyet államtérflaink is kétség kívüli módon megerősítettek. Ebből az következik, hogy minden kísérlet, mely a béke helyreállítására irányul, a központi hatalmak és a szövetségesek részéről szimpatikus méltányolásra talál. Más kérdés, hogy az entente milyen magatartást fog tanúsítani egy békeközvetítés esetén. Az entente most is felelős a további háboru oeltalan meghosszabbításáért. A központi hatalmak nem akartak a háborut és védelmi harcot folytatni a minden oldalon megsemmisítéssel fenyegető ellenség ellen. Tehát a központi hatalmak minden olyan békeközvetítést elfogadnak, amelyről joggal feltehető, hogy reményt nyújt olyan béke megkötéséhez, amely egysz-

tenclájuk állandó biztosítását tartalmazza.

Bern. A Newyork Times azt írja, hogy washingtoni politikai körökben az a vélemény általános, hogy a béke az entente offenzívájának elmaradhatatlan kudarcra folytán, ósszel feltétlenül meg lesz. A Times-nek táviratozzák Washingtonból, hogy Bryan arra beszéli rá Wilson elnököt, hogy bátran indítsa meg a béke közvetítését, mert bármilyen is lesz ennek a lépésnek az eredménye, az elnökválasztásra föltétlenül nagyszámu többséget biztosít magának vele. A Central News-ügynökség értesülése szerint Wilson elnök és Lansing most tanulmányozzák azt a választ, melyet a pápa jegyzékére a béke dolgában küldjenek.

Rotterdam. A „Nieuwe Rotterdamse Courant”-nak jelentik Londonból: Több békebarát csoport holnap értekezletet tart arról a beszédről, amelyet Edward Gray folytatott a minap a „Daily News” osikágói képviselőjével. Ponszby alsóházi tag kérdést fog intézni az angol kormányhoz, vajjon nem lenne kívánatos, hogy közétegy azokat a feltételeket, amelyek mellett hajlandó a békét kötésre.

Bern. A reggeli lapok behatóan foglalkoznak a birodalmi kancellár kijelentésével és hangsúlyozzák, hogy Bethmann-Hollweg ezuttal is Németország békeelőjait helyes szembe ellenségeink háborus céljaival.

A Vossische Zeitung így ír: A birodalmi kancellár kijelentésének súlypontja abban a felhívásban fekszik, amelyet a hadviselő államokhoz intéz, hogy helyezkedjenek a valódi tények álláspontjára. Lüttich eleste, úgy ahogy

tagadható volt egy-két néig, a Dardanellák elestét is csodálatraméltó nyugalommal előre hirdették, de végre is nem lehet a hadihelyzetet az igazi helyzettől eltérően és minden térképpel ellentétben elcsúsztatni. Anglia ezáltal a nepeknek egymás ellen való uszításával kivételesen rossz üzletet csinál és azért tesz most ismét kísérletet a szövetséges államoknak a porosz kormány ellen való uszítására. Ezen a terepen nem sok bátér terem most Grey számára. Helyezkedjek inkább, — amint azt a birodalmi kancellár kívánja — a valódi tények álláspontjára.

A Germania így ír: Ellenségeink még nem akarják elismerni a tényleges hadihelyzetet, de Anglia megtanulhatja szövetségeseitől, hogy a hadihelyzet beismerésének titkosan semmiesetre sem hozhat nekik előnyt, hanem csupán hátrányokat. A birodalmi kancellár készsége, hogy a borzalmas vérontást a valódi tényállások figyelembevételével fejezzék be, magában foglalja ellenségeink ama komoly figyelmeztetését, hogy ne feszítsék túl a húr, hanem éljenek az alkalommal, amíg nem késő.

A Post a következőket írja: Nem kutatjuk, hogy mikor lesznek kénytelenek irigy ellenségeink a tények ereje előtt meghajolni; erőnk tudatában és a német kívánságok jogosságában bizva, mi nyugodtan várhatunk.

Romania elszakadt Oroszországtól.

(Meggzúnt minden kereskedelmi kapcsolatot. — A visszahívott bukaresti követek.)

Távírási tudósítás.

Bukarest, május 24.

A román kormány hivatalos organuma, az „Indepedance Roumaine“ a következő, az idők jelének tekinthető félhivatalos kommunikét közli:

Egy bukaresti reggeli lap azt jelentette, hogy a román kormány egy bizottságot fog kinevezni, amely Wladivostokba utazik, hogy ott különböző, Románia részére odaérkezett árukat vegyen át, amelyeknek Oroszországon át kell Romániába érkezniük. Ez a hír valótlan. Mi semmitéle küldeményt sem várunk Wladivostokból és Oroszországon át.

Bukarest. Tücsből jelentik: Már a háború kitörése óta szárnyalnak a hírek Besszarábiában, hogy ezt a tartományt egy időben hatalom okkupálni fogja.

Néhány képviselő tájékoztatta is ezen hírekről az orosz kormányt. A besszarábiai hatóságok a maguk részéről a legnagyobb erőfeszítéssel igyekeznek ellojtanai ezen riasztó híreket és ezen törekvésük kaposán megnyugtatóni a lakosságot. Ennek dacára a makacs alarm-hírek nem maradtak következmény nélkül. Besszarábiában ugyszólván egészen megszúnt a kereskedelem. A besszarábiai kereskedők sehol sem találnak hitelt Oroszországban, miáltal Besszarábia kereskedelmi élete teljesen megszúnt.

Ennek a természetes következménye gyanánt ezen gazdag föld lakossága jobban szűkölködik minden tekintetben, mint Oroszország legalvább vidéke.

A zemstvo és a többi hatóságoknak a bajszanálására vonatkozó egész munkája csak olyan, mint a falrahányt borsó. Sőt! A legszükségesebb élelmiszerek spekulánsok kezébe kerültek és még így is csaknem elháríthatatlan akadályok útján lehet csak hozzájuk jutni.

Miután pedig a lelkiismeretlen üzerek a besszarábiai föld gyümölcsét Oroszország belsejébe szállították, teljes inség állott be a tartományban.

Szóval, e tekintetben Besszarábia a lehető legkritikusabb helyzetbe került. Sokan a tartomány lakosai közül épen emiatt már az ország belsejébe is költöztek. Mások viszont, főleg a románok, számos itt bujkáló orosz katonaszökevényvel egyetemben inkább Romániába menekülnek, semhogy éhen haljanak.

Bukarest. Ferdinánd király tegnap kihallgatáson fogadta Poklevszky bukaresti orosz követet. Hír szerint egyre aktuálisabbá válik Poklevszky visszahívása és ezzel függ össze a királynál való megjelenése is.

Bukarest. A „Moldová“-ban olvassuk: Blondel urat visszahívták. Igazságtalanság, mint sok más, ami történik. Mert végül is Blondel csak annyi rosszat tett Romániának, amennyit tehetett. Tulzás volna még többet kívánni tőle. Utódjának sem fog sikerülni többet elérni. Románia nem fog a háboruba beavatkozni. Szerbia sorsa oktatólag hat. A kis országok elpusztulnak, anélkül, hogy azok a nagyok segítségükre jönnének, amelyekért feláldozták magukat.

Ha Románia holnap háboruba lépne is, Franciaországon már nem segítene, magát azonban romlásba döntené. De Románia ezt nem fogja megtenni. Amit Blondel ur nem tudott keresztülvinni, az Saint Auloirenek sem fog sikerülni. Egy tény azonban ki-domborodik Blondel visszahívásából: A négyesszövetség diplomáciai csúdjé Romániában.

Ez a politika csak bajt okozott nekünk, bár nem tudott bennünket elpusztítani. Románia ugyan nem egészítette ki területét Besszarábiával, de legalább tovább él.

Franciaország azonban nem tudja megérteni Románia makacs elhatározását, hogy tovább akar élni. Most egy utolsó kísérletet tesz. Visszahívja bukaresti követét és újat küld helyette. Vajjon ennek több szerencséje lesz, mint Blondel urnak? Olyan szerencsétlen ország-e Románia, hogy az új hálalkövet karjaiba veti magát? Majd meglátjuk!

Bukarest. Titu Majorescu, Románia egykori miniszterelnöke Nauheimba utazik utókurára. Most azt közlik a volt miniszterelnök környezetéből, hogy mihielyt e kura végét ér, Majorescu Heidelbergbe utazik, ahol betegezi „A modern Románia története“ című hatalmas művét.

Tábori előfizetőink és olvasóink b. figyelmebe.

Miután tábori postautalványon az írásbeli közlemény nincs megengedve, arra kérjük azokat, akik a háborúból pénz. küldenek, hogy egyidejűleg külön levelezőlapon jelezzék, hogy az összeget: : : : milyen célból küldötték : : :

LEGUJABB.

Ejjel 2 órakor érkezett telefonjelentés.

Megszökött az olasz király a főhadiszállásról.

Köln. A Kölnische Volkszeitung szerint Viktor Emanuel király egész környezetével sietve elhagyta főhadiszállását, Udinet és Velencébe vagy Paduaba menekült.

Milano. Az Assiago-fennsík elleni támadásról a Corriere della Sera a következőket írja: Az osztrák-magyar tüzérség tüznyomó erejével azonban megfelelő ellenállást nem lehet rögtönözni. Az olaszok számára nem marad más hátra, mint visszavonulni s arra kényyszeríteni az ellenséget, hogy tömegeiket másutt használják fel.

Basel. A Baseler Nachrichten jelenü Luganóból: Fraccoroli a Corriere della Sera tudósítója jelenti, hogy a Terragaolo harcvonalon küzdött alpini hadosztályt a túlerő teljesen megsemmisítette. A hadosztály az utolsó emberig elpusztult, mert erősitést, a frontra gyakorolt egységes nyomás miatt, nem kaphattak.

Basel. Felső Olaszország püskökei kilenc napos könyörgést rendeltek el az olasz fegyverek győzelméért.

Budapest. A sajtóhadiszállásról jelentik: Az olasz vezérkar jelentése a következő: A Tonale és Adamello területen a gyalogsági tevékenység kisebb csatározásokra vezetett, amelyek reánk nézve kedvezően alakultak. A Garda-tó és az Etsch között kisebb csatározások. Az Etsch balpartján lévő állásaink ellen az ellenség tegnap is heves tüzelést indított, amelyet gyalogsági támadás is követett, de ezt az ellenség súlyos veszteségei mellett visszavertük. Az Astico és Brenta közti, valamint a Sugana területen a nagyszabású és hatalmas erejű tüzérségtől támogatott ellenséges támadás előretolt állásaink ellen váltakozó szerencsével tovább folyt. Ellenséges repülők bombákat dobtak le a Lagorana völgyben és Carniában, amelyek emberéletben némi pusztítást és csekély kárt okoztak. Ma reggel egy Porto Bruaro elleni repülő-támadás tolyamán tüzérségünk lelőtt egy ellenséges vízi repülőgépet.

Luganó. Az olasz határállomásokon nem adnak már ki jegyet a Veronától keletre fekvő állomásokra.

Luganó. A Corriere della Sera haditudósítója jelenti a déltiroi harcokról: Kétségkívül a háború legnehezebb pillanata érkezett számunkra el. Ezek a legnevesebb támadások, amelyeket az oly véres európai háború fel tud mutatni. Borzalmas harc dúl, óriási az ellenséges tüzérség ereje. A hegyek tomve vannak osztrák-magyar katonákkal, akik minden oldalról előretörve mindent magukkal rautanak.

LEGYŰJABB.

— Reggel 3 órakor érkezett telefonjelentés. —

Tisza István Görgei Arturról.

Tisza István gróf miniszterelnök Görgei Artur özvegyéhez a következő részvételeket intézte:

Görgey Artur halála alkalmából fogadja őszinte részvétem és az elhunyt nagy férfi emléke iránt érzett mély tiszteletnek kifejezését. Nagy volt Görgey Artur úgy a cselekvés órájában, mint a hosszú évtizedeken át viselt fájdalom alatt. Küzdött, mint egy oroszán, de midőn a harc folytatásának hiábavalóságáról meggyőződött, gondolkodás nélkül magára vállalta befejezésének egész ódiáját és egyetlen jaj szó nélkül egy félre vezetett nemzet átkát és gyűlöletét. Sorsa által egy oly pontra állított, ahol a Habsburgok és a magyar nemzet között évszázadokon át dúló megoldatlan probléma következként az összeütközésnek a Habsburgok és a nemzet között meg kellett történni. Már pedig királyunk és nemzetnek egyesült erővel, szolidaritással az őket körülvevő

ellenség legyőzésére kellett volna erejüket fordítani. Ezen harcokban szerette ő meg dicsőségét, ez a harc volt az, amely ezt a férfiutéletét délen letörte, azta férfiut, aki hivatva lett volna egy hosszú áldásdus-életen keresztül fényes tulajdonságait királynak és nemzetének rendelkezésére bocsájtani. A győzelmes világháború fennkölt dicsőséges napjaiban kétszeresen érezhetjük, hogy a múlt harcok az értékes erőnek milyen tömegét emésztették fel és hálánk az isteni gondviselésnek és mindazoknak, akik hazánkban a király és a nemzet közt a végleges békét megadták. Ezt a békét Görgei Artur is lelkenek egész melegevel üdvözölte, és melyen sajnálta, hogy a megsértés alapján megkezdett közös munkában részt nem vehetett. De megengedte érne a gondviselés a személye körül támadt félreértés szétfűzését. Aldott legyen az emléke. Tisza István.

Hova lettek?

(Szinpadtól a gazdag házasságig.)

Arad, május 24.

Nagyon szépen tud lelkesedni a közönség, bár az autómobil korában nem igen fogják ki a lovakat — a villamosból, de bokréta, koszoruk, ujrázások a tapsok dolgában még most is nagyon szép dolgokat tud produkálni. Ellelkesedéssel szemben aztán, mihelyt kedvence egy ideig nem jelenik meg előtte, teljesen elfelejt. Viszont mentésére legyen mondva, hogy ha észbe juttatják az elfelejtett kedvencet, hirtelen feltolulnak az emlékei és meghatva kérde: ja, igaz, hova lett a drága?

Ki ne emlékeznék, milyen szeretet és népszerűség ölelte körül annakidején a Bárdi Gabi nevét? A színházi adoma-vadászok hasábokat irtak a legszebb primadonna egy új szerepéről, nyári utazásáról, új napernyőjéről. Most a neve helyett egy másik név jelenti őt: gróf Béli Akosné kegyelmes asszony lett belőle. Az ura, volt kolozsmegyei főispán, az Emke elnöke, titkos tanácsos, szerelethe méltó modoráról híres mágus, a kegyelmes asszony pedig, akit néha látni gyönyörű gyermekeivel, ma is olyan imponáló szép hölgy, mint primadonna-korában.

Kevés olyan népszerű népsziumfi énekesnő volt valaha, mint annak idején a tüzrópattant Vlád Gizella. Magyar nótáit ezren és ezren énekeltek utána. Ma lent él Szolnokdobokamegyében, Désen, a neve Berger Vilmosné. Jónévű és kitűnő orvos az ura. Első férjétől, Deák Péter színházgatótól született leányát, a feltűnően csinos Flórikát már férjhez adta és beszélni sem akar a szinpadról. Kivéve, ha jótékony műkedvelő-előadást rendez a dési aranyifjúság. Mert ilyenkor az előadást ő rendezi.

Hát a Székely Irén nevére ki ne emlékeznék? A maga idejében híres operett-színésznő volt, pompásan alakított, gyönyörűen énekelte, közönség és sajtó egyforma hódolattal tapsolt neki. Ő Fiumében él most, mint felesége Ossoinac csokoládégyárosnak, aki dus

gazdag ember, azonkívül Fiume városi politikájának igen előkelő és tekintélyes tényezője. Ha nyaranta elmegy etagáns és érdekes feleségével a pozsonyi társulat vendégjátékát megnézi, az új star-generáció talán nem is sejt, hogy ki ül a páhojban.

Van, akit nem is vetett ilyen messzire a felfelé kanyarodó élet útja. Budapest társaságának egész sor előkelő, szép asszonya van, aki nem is olyan régen még országos szinpadit nevet mondhatott a magáénak, most pedig — mint feleség és nem egyéb — híresen csengő neve helyett az urát hordja. A legszebb pesti asszonyok közül való Biró Leoné, a Kereskedelmi Bank igazgatójának a felesége. És még hozzá a legfiatalabbak közül is való. Szinte hihetetlen, hogy a szép nagyságos asszony esekély életkorából kitelik egy korszak, mikor lelkesen tapsolt operett-primadonna, majd Hajó Sándor „Fiúk és leányok” című darabjában sokat ígérő vigjátéki tehetség volt Várady Ili néven.

Egy másik szép asszony a Lendvay-utca egyik gazdag villájában lakik, amelynek rácsos kapuján a László Ferenc nagyvállalkozó neve olvasható. A villa pompás termeiben egy elegáns fiatal hölgy fogadja a haute finance-ből való vendégeit, akit nemrég még a Nemzeti Színház nézőteréről tapsoltunk, mikor Lenkey Hedvignek hívták.

Mátyásföld egyik legszebb villája a Spettvillia, ahol Spett Ferencné a szép háziasszony. Hol itt lakik az urával a főváros mellett, hol lekötöznek egy kicsit Balaton-menti villájukba. Mindkét villában bizonyosan van egynehány koszorú és fénykép, amely arról beszél, milyen sikere volt a Jánoskában, meg más Király-színházi darabokban Ottó Gittának.

A Lipótváros egészen jó — mint a tőzde körül mondják: gediegen — vidékén, a Géza-utcaiban is látni néha egy feltűnően csinos menyecskét, aki elegáns fiatal urával elindul a városba vizitálni, vagy bevásárolni. Aki nem ismeri, azt mondja rá: miért nem lesz az ilyen szép asszony színésznő? Aki ismeri, az

azt mondja: nini milyen jól néz ki ifjabb Saccellary Györgyné. Vagy azt mondja: Huda-esek Nellinek határozottan jót tesz a házasság.

Aki pedig a Royal-szállóban ebédel, az éppen az ellenkező irányba kérdést teszi fel. És pedig megkérde a pincért, hogy a szép Lenkeffy Ica, akinél sokkal többet nehéz elképzelni és aki amott ebédel az édesanyjával, hol lép fel most? A pincér pedig azt feleli, hogy most nem lép fel sehol, mert nemrégén férjhez ment Baross huszárbadnagyhoz, aki igen rövid mézesnapok után visszament a háboruba. A fiatal — egészen fiatal — asszonyka most a Royalban lakik és várja a háboru végét.

De ez már jelentékeny eltérés az eredeti témától. Hossza, igen hosszú sora azoknak, akik régebbi nagy emlékeket képviselnek. És nemcsak nők, hanem férfiak is. És akikről csakugyan nem tudja a legtöbb ember, hogy hova lettek. Erdemes lesz egy kicsit jobban szemlenni a régi sikereket és a régi nagy nevek között.

Toll.

Poincaré és az olasz király szerződése.

(Ehhez az ebésztés egy aradi kávéházban.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 24.

Van-e a diplomáciának, a központi külügy-miniszterének tudomása arról, amiről az aradi G. Sámuel tud. Esküvel erőszakkal az esküjének meghódított Városi kávéházi asztalának törzslátogatói s hogy ma már szerte szórva a nagy szenzációt a többi kávéházakban, mindenki köteles elhinni, hogy a titok, amit most megirunk, hű megőrzésre egyedül és kizárólag G. Sámuel ural bízott.

Mi az, amit G. Sámuel tud? Tudja azt, hogy a múlt év december havában Poincaré, a köztársaság elnöke, találkozott Viktor Emánuel olasz királlyal.

— No, hogy megy magának? — kérdezte az olasz király.

— Clemenceannak legyen mondva az én jó dolgom, — hangzott a köztársasági elnök válasza. — Franciaország nem fér a bőrében. Gloár kell neki, olyan, mint Napoleon alatt. Pontos és megbízható értesülésem van, hogy ki akar lakóitaini s engem öreg napjaimra mehetek részletfizetéses úgynöknek. Kiűtött a nemzetet a királyi nagyvágyás, király kell nekik. Kivátnak a mióta felségeddel szövetségben vagyok.

— Akkurát az ellenkezője az önnek az én sorsom. Amióta önnel szövetségben vagyok, ha hazuról a frontra megyek, vagy a frontról visszatérek a palotámba, mindentelést hallom: csak a köztársaság éljen! Lám, a francia köztársaság gloárban dolgozik, van neki Verdunje, s ami fő, van egy Poincaréja, aki még az insát is polgártársnak szólítja. Ott egyformán mindenki magasán hordhatja az orrát.

Igy hangzott a király válasza és sőhajtásába merült az az utolsó mondat: én azt hiszem, hű népem beleháborodik a köztársaságba még a háboru folyamán.

A két családott egymás tekintetébe merült; aztán két szempárból a megnyugvás csillámlott. Megértették egymást, megállapodásra jutottak. Irásba foglalták. Ha Olaszország köztársasággá alakul: Poincaré megy oda elnöknek. Ha királyság lesz Franciaországból, Viktor Emánuel odaköltözik királynak.

— Ez az oka, — végezte G. az, — hogy egy idő óta Viktor Emánuel örömmel élcsene a

német hadijelentést a franciák püföleséről és Poincaré örömeiben a sípkáját vágja az asztalhoz, amikor hirt hoznak neki az osztrákok és magyarok győzelméről az olasz fronton.

Mert mind a kettő azt hiszi, hogy a központi hatalmak győzelme érleli meg számukra a jobb és boldogabb jövőt: Poincarénak az olasz köztársasági elnökséget és Viktor Emánuelnek a francia királyságot.

LEGUJABB.

Erkezett éjjel 1/3 órakor.

Genf. Párisból jelentik: Harminc szocialista képviselő újból felszólította a kormányt, hogy közölje a nyilvánossággal Franciaország békefeltételeit.

Genf. A francia miniszterek tekeresik a vidéket, hogy előadásokat tartsanak, amelyek a teizgatott közvéleményt újból megnyugtassák.

Konstantinápoly. Townshend tábornokot vezérkarával a Marmara tengeren fekvő Prin-kopo szigetén internálták.

Berlin. A birodalmi ülés költségvetési bizottságában Michaelis államtitkár bejelentette, hogy a kenyérmagvak összeírásának az az eredménye, hogy nemcsak az arálásig szükséges kétszáz ezer tonnával rendelkezik az ország, hanem tizenkétezer tonna felesleg is van.

London. A Times jelentése szerint a festék és vegyi szerek pótlására tervbe vett gyár alapítás nem sikerül. A festék árak ötszáz százalékkal emelkedtek.

Lausanne. A szövetségi törvényszék Hunzinger Marcellt, aki tavaly letépte a német konzulátus lobogóját, in kontu máciám egy hónapi fegyházra ítélte.

Stockholm. Az orosz határról érkezett hírek szerint az orosz és olasz kormányok megegyeztek az orosz fogságban levő osztrák-magyar, de olasz anyanyelvű katonáknak az olasz frontra leendő szállításában. Kétezer ilyen katonát Archangelszken át már elszállítottak.

TORVENYKEZÉS.

§ Németországban börtönre ítélték a drágító vasgyár igazgatóit. A berlini büntető bíróság hétfőn szeszáción ítéletet mondott ki, amely már ma is rendkívüli életk megbeszélések tárgyát képezték mintenütt. A magyar és osztrák vaskereskedelmi és vaskarteli körökkel szoros összeköttetésben álló niedersachsen wsidei vasműért két igazgatóját (G. és F.) mindkettő jóismert szakkörökben is, a vasárak drágítása miatt egy-egy évi börtönre és tiz-tizezer márka pénzbírságra ítélték. A vállalat már több esztendő óta száz százalékos osztalékkal ürvendoztette meg részvényeit. A szeszáción ítélet rövid megokolása közli, hogy az árszabásokkal az ügyvezető igazgatók intézték és az illető árdráditó körleveleken szintén minkét igazgató aláírása olvasható. A szintén vád alatt levő cégvezetőt és a levelezési osztály két főhivatalnokát fölmentette a bíróság, mivel kiderült, hogy mindhárman tiyelmezették az igazgatókat, de azok brutálisan visszautasították a főhivatalnokok figyelmeztetéseit.

§ Az egynapos férj válópere. Körülbelül másfél hónappal ezelőtt történt, mint az Aradi Közlöny megírta, hogy Cs. Lajos báró egy feltűnően esinos artistanó társaságában megjelent a VIII. kerületi anyakönyvvezető előtt és kérte, hogy adja őket össze. A fiatal báró felmutatta a dispencziót és így mi akadály sem volt annak, hogy negyedórán belül boldogan és mosolyogva, mint férj és feleség hagyassák el az anyakönyvvezető hivatalát. Es itt pontot tehetnének egy kedves idill végére, ha az esjondsült férj másnap válókeresetet nem adott volna be egy napos hitvess ellen. Tette est pedig azzal a megokolással, hogy egy pezsgős éjszaka mómora hajtotta őt az anyakönyvvezető elé, neki nem volt komoly szándéka az immár nevét viselő hölgygel frigyre lépni. Az ifju báróné hevesen szembeszállt férje-ura való szándékával és hangoztatta, hogy igen komoly volt a frigykötésük, nem pedig pezsgős hangulatban kötött mókaházasság. Az ifju párt összeadó anyakönyvvezető is azt állította, hogy Cs. Lajos bárón nem vett észre semmi mómort. Ebben a kedves és regényesen kalandos történetben most megnyugtató fordulat állott be. Mint Budapestről jelentik: Cs. Lajos báró visszavonta a válókeresetet, melyre családi ösztönzés kényszerítette és felhőllen boldogságban él fiatal hitvessével birtokán.

Fővárosi nagybank Aradon.

(Fehér Miksa a Kereskedelmi Bank vidéki programjáról.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 24.

Ma és tegnap Aradon tartózkodott Fehér Miksa, a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank igazgatója. Az ország gazdasági életében előkelő szerepet játszó férfi aradi látogatása megerősítése annak a hírnek, amelyet az Aradi Közlöny néhány nap előtt már közölt. A Pesti Magyar Kereskedelmi Bank tiókot nyit Aradon, a Herman-palota első emeletén kibérelt helyiségben és az igazgató azért utazott le Aradra, hogy úgy a város, mint a vármegye vezetőinél, valamint az aradi pénzüzetek igazgatóinál viziteljen és kijelentse, hogy a bank úgy, mint a múltban, a jövőben is a legbarátságosabb viszonyt óhajtja fenntartani mindama körökkel, amelyek Arad pénzügyi és gazdasági életére betolyást gyakorolnak és hogy a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által képviselt gazdasági erőt a város és a vármegye ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági és pénzügyi életének fejlesztésére óhajtja az aradi fiók működése révén fordítani. Az Aradi Közlöny munkatársa ma este, miután Fehér igazgató usztelgő körutját a város és a megye előkelősegeinél befejezte, beszélgetett vele azokról a célokról, a melyek a bankot aradi letelepüléséhez vezették, arról a munkaköréről, amelyet Aradon maga elé tűzött.

— Több éves programja a banknak — mondotta az igazgató — az, hogy Magyarország nagyobb városaiban, valami formában letelepedjék, legyen az akár affiliáció, akár pedig fiók alakjában. Arad az a hely, ahol sokkal alkalmasabbnak látszott az utóbbi forma választása. Programunkat még csak kétharmad részben hajtottuk végre, de azt hiszem, hogy rövidesen teljes egészében megvalósítjuk.

— Arra a kérdésre, hogy milyen viszonyban óhajtunk lépni a helybeli pénzüzetekkel, teljes nyíltsággal válaszolhatok, mert a mi leghatalmasabb fegyverünk a nyílt őszinteség. Az itteni pénzüzetek legnagyobb részével már eddig is amikélik, barátságos viszonyt tartottunk fenn és nemcsak, hogy nem akarunk ezen a jövőben változtatni, hanem ezt még intenzívebbé óhajtjuk tenni. Mindennél, ahol fiókot nyitottunk és letelepedtünk, fokozódott az a forgalom, amelyet a helyi intézetekkel bonyolítottunk le és azt hiszem, hogy Aradon is sokkal élénkebb és nagyobb arányú lesz üzleti összeköttetésünk az itteni bankokkal, mint volt a múltban. A vidéki intézetek üzletkörének legnagyobb részét, mondhatom, hogy nyolcvan százalékát direkte nem kultiváljuk és nem is vagyunk erre berendezkedve, nem is akarunk erre organizálódni, mert ezeket az üzleteket a helyi intézetek útján óhajtjuk lebonyolítani. Azok az üzletek, amelyekre mi reflektálunk, a nagyobb szabású mobil jellegű üzletek, amelyeket úgy sem itt bonyolítottak le a múltban, hanem rendszeresen az iórtént, hogy azok megosztottak a helyi és a fővárosi intézetek közt. A helyzet csak annyiban fog

változni a jövőben és pedig a helyi pénzpiac szempontjából is csak előnyösen, hogy nem kell az idegenbe menni, hanem az itteni bankoknak alkalmuk lesz a közvetlen érintkezés folytán, vagy egészben, vagy részben ezeket az üzleteket nekünk juttatni. A közvetlen érintkezés erejét ismerjük és általa elakarjuk érni, hogy ne csak az aradi intézetek, de a környékbéli is bennünket keressenek fel, ne menjenek idegenbe, hanem hozzánk forduljanak, hozzánk, akik aradi, lokális pénzüzetnek tekintjük magunkat. Mi elvárjuk az itteni bankoktól — miután mint mondtam, üzletkörüket nem bántjuk — hogy nagyobb üzleteiket nekünk felajánlják. Mi is felfogjuk ajánlani nekik egy részét bizonyos üzleteknek és részesíteni fogjuk őket konzorcionális, valamint sindikatusok formájában létesítendő vállalkozásokban. Lehetőséget nyújtunk az által, hogy olyan pénzügyi kolosszus, mint a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank telepszik le Aradon, olyan nagyobb szabású üzletek megkötésére, amelyeket a helyi intézetek eddig nem mertek, vagy nem akartak helyben elintézni. A jövőben mód lesz erre, hogy ezt velünk egyetértésben, velünk karoltva tegyék meg és ne vigyék az üzletet idegenbe.

— Milyen hatással volt azokban a városokban, ahol a Kereskedelmi Bank már létesített fiókokat, ezek működése? — kérdezte tudósítónk.

— Csak Debrecenre és Sopronra utalok — válaszolta az igazgató. A város és a bank között a legbarátságosabb viszony áll fenn, úgy, hogy például Debrecen a három hadikölcsönt teljesen nálunk jegyezte, a negyedikből is részesített. A legelőzékenyebb módon elégitjük ki a városok hiteligenyét, ami természetesen is, mert mi is az illető város lakosainak, polgárainak tekintjük magunkat. Ennek a kérdésnek a részleteit ma ismertetni nem lehet, mert a háboru utáni pénzügyi helyzetet ma precíz megítélni senki sem tudja. A városi adósságok konverziója például, amely igen fontos feladat, ma ugyebár még elvileg sem eldönthető ügy, mert a háboru erre nem alkalmas, noha most olosó a pénz, viszont a háboru után a pénz, a nagy fellendülés, a nagy kereslet következtében valószínűleg megrágnak. Az bizonyos, hogy ott, ahol mi letelepeztünk az iparfejlesztésnek valunk faktoraivá. Aradon például a Márta már az érdekkörünkbe tartozik. Ha azt látjuk, hogy Arad alkalmas terület iparfejlesztésére, akkor vállalatokat fogunk létesíteni és ilyenek keletkezését támogatjuk.

— Ez csak előnyére és hasznára lesz a városnak és hasznára lesz minden pénzüzetnek. Az olyan nagy tőke, mint a miénk csak fokozza az életet, a vállalkozást, a munkaalakalmat.

— Ebbé a gondolatkörbe tartozik programunk balkáni része is. Üzleti összeköttetésünk a Balkannal természetesen fejleszteni fogjuk és ennek egyik empóruma csak Arad lehet.

— Abban a meggyőződésben vagyok — fejezte be nyilatkozatát az igazgató, — hogy a legkellősebb lesz a hatása a mi Aradra jövetelünknek. El fogjuk találni az érintkezés módját és olyan férfiakat állítunk aradi fiókunk

vezetésére, budapestieket és aradiakat, akik megfelelnek a hozzáfűzött várakozásnak.

Még néhány hét eltelik a berendezkedéssel és ha megkezdjük Aradon a működésünket, akkor az reményeink szerint mindent meggyőz arról, hogy nagy közgazdasági feladatokat megoldására vállalkoztunk.

Ítélet a gyulai honvédaltisztek ügyében.

(A honvédkincstar megkarosítói.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Szeged, május 24.

Bartha István, Kéri Lajos, Pugna Pál és Sal József honvédaltisztek bűnügyében a bizonyítási eljárást tizenegy napos íőtárgyalás után ma délelőtt befejezte a szegedi honvédnadosztálybíróóság.

Ma délelőtt a szakértőket hallgatta ki a bíróság. Novaky Bertalan és Kátay Lajos írás-szakértők egyes számlák aláírását és az övegének írását nem a számla kiállítójaként szereplő kereskedőtől származónak véleményezték. Bartha és Kéri, továbbá a íőtárgyalásra meg nem idézett egyének kezétől származónak látszanak, amely véleményüket valódi aláírásokkal történt összehasonlításra alapították. Sal Józseftől a szakértők a íőtárgyaláson próbairást vettek és ennek alapján kijelentették, hogy a gyanu alapjául fölmutatott számlák és nyugtak nem Sal József kezétől származnak.

Jordan Géza hadbiztonsági számtanácsos és Patrik Antal gazdasági szakértők egyetelmű véleménye szerint, Bartha István 38,041 korona 37 fillér, Kéri Lajos 9404 korona 08 fillér, Pugna Pál 4901 korona 61 fillér, összesen 52,347 korona 07 fillér kárt okoztak a hadikincstárnak a vádirat és íőtárgyalási adatokból megformált véleményük szerint. Azentőlük találtak még mintegy 10,000 korona kárososságot, de ezt nem tudják a vádlottak terhére írni.

Sal József néve a hadikincstárnak okozott kárt egyáltalán nem tudtak megállapítani. A bemutatott és vád tárgyává tett számlákban elszámolt lovakat, kocsikat és szerszámokat Sal József tényleg szállította. Nem számolt el több lovat, vagy járművet, mint amennyire a menetközéadnak szükségük volt. A napi árakat azok az árak, amelyek mellett Sal a lovakat és járműveket elszámolta, nem léptek túl, sőt azok alatt voltak.

A Bartha Istvánnak adott pénzkezelési megbízás szabálytalan volt, mert ő pénzkezeléssel nem lett volna megbízható. Nem volt szabályos, hogy a pénzt a kasszában tartotta postatakarékba kellett volna tenni.

A bizonyítást ma délelőtt befejezték. Szerdán reggel félkilenc órakor megkezdődtek a perbeszédék. A vádbeszédet Szende Vilmos dr. százados-hadbíró, honvédügyész tartotta, utána Horváth Zoltán dr. (Bartha István védője), Reiniger Jakab (Kéri Pál védője), Pistor Egon dr. (Pugna Pál védője) és Balassa Armin dr. (Sal József védője) mondták el védőbeszédüket.

Harctéren levő katonáknak

a legkedvesebb és legalkalmasabb ajándék egy hazuról érkező hírlap. Az „ARADI KOZLONY”-t a táborban minden aradi katona olvassa

Csapataink áttörték az olasz főállásokat.

(Déli-tiroiban nincs ellenség. — Veszélyben az Arsiero-Asiago vonal. — Custozzától az arulás megpozzulásaig. — Moltke és Conrad.)

Saját tusaítónk telefontelefonjának.

Budapest, május 24.

Budapest. A Pester Lloydnak jelentik a sajtóhadiszállásról: A déli-tiroli fronton offenzívánk az utolsó huszonnégy órában újabb jelentékeny haladást tett. A Sugana völgytől északra az osztrák-magyar csapatok megszállták a körülbelül 1500—1800 méter magasságban fekvő állásokat a Monte Salubiótól egészen a Ceggió torkolatáig és ezáltal az olasz védelmi vonal, amely Burgen kiürítése óta körülbelül északkeleti irányban megy, közvetlenül veszélyeztetve van. A Monte Verenan fekvő olasz erődítmény elfoglalása után birtokunkban van az 1760 méter magas Campolongón fekvő pancélos erődítmény is, amely az olasz várvonal megközelítésének leghatalmasabb akadályá Asieró és Arsiagó között. Tegnap délután az osztrák-magyar csapatok ezt az erődítményt is elfoglalták és elűzték az olaszokat a Kempei hegység hátáról. Ennek a 2300 méter magas hegység elfoglalása, amely a dél és délkeletre Olaszország felé fekvő olasz állásokat tulszárnyalja, előnyomulásunk szempontjából a „hét község” megerősített vonata ellen nagy fontossággal bír.

Egy visszaillesztésünk a május 15. óta elért területi nyereségre lesulytólag kell az olaszokra hatnia. Alig lehetne volna valaki, hogy egy hadsereg támadása, a csapatok még oly kiváló katonai kvalitása mellett is, *kiene nap alatt, Trentinót és Dél-tirolt az ellenségtől megúsítsa és a támadás hatalmas támaszpontok és zárerődök leküzdése után, valamint hét olasz divízió által védett olasz főállások elfoglalása után, amely harcok kétezer méternyi magasságban folytak le, az Arsiero és az Asiago vonalat és a Valdassán fekvő vonalat veszélyeztethesse.*

Baselből jelentik tegnapelőtti kelettel: Az osztrák-magyar csapatoknak nap-nap után növekedő sikerrel az olaszokkal szemben, akiknek teljes elűzése Dél-tiroli már csak napok kérdése, Svájcban rendkívül nagy feszültséggel kísérik. Az Arsiero és Arsiago vonalat fenyegetettnek kell tekinteni. Az osztrák-magyar csapatok által, támadásuk kezdete óta megszerzett terület jóval több, mint háromszáz négyzet kilométer.

Basel. Az olasz sajtó előkészíti a népet az olasz hadsereg szükségessé válható visszavonulására. Az olasz vezérkar jelentései azon fáradoznak, hogy a tiroli fronton levő helyzetet homályba burkolják. Az igazság azonban eljutott az olasz közönséghez. Az elfoglalt állások megnevezése elég arra, hogy a közönség felismerje, hogy az

osztrák-magyar csapatok az olasz főállásokat áttörték és közel vannak ahhoz, hogy az alacsonyabbra fekvő dombos területre leereszkedjenek. A *Corriere della Sera* azt jelenti, hogy Olaszország hivatalosan olyan javaslatot tesz Parizban, hogy a június elejére összehívott antente konferenciát június végére halasztják el. Valószínűleg azonban az olasz javaslatot elutasítják és a konferenciát június 5-én megtartják.

Luganó. Milanóból jelentik, hogy a veszélyeztetett határona vonatkozó rendelkezéseket kiterjesztették a Bergamo—Pavia közötti vidékre. Turinói több, mint 2000 ember utazott el.

London. Bernard Shaw írja az olaszokról: Múltan nem akartak részt venni a szövetségesség egyetlen közös akciójában sem, most ott állnak, hogy ha nem kapnak közvetve vagy közvetlenül hathatós támogatást az angol, francia és orosz csapatoktól, az osztrák és magyar csapatok az egész fronton visszavonulásra kényszerítik őket s meg fognak jelenni Lombardiában, sőt talán Velencében is. Meg fogjuk érni, hogy Olaszországban felülkerelkednek a giolittianusok és külön békét fognak kérni. Azok, akik Bülowval annak idején barátságot kötöttek, némi büszkeséggel állítják most magukról, hogy okosak voltak, amidőn a németeknek való hadüzenetétől visszahívták a kormányt.

Berlin. Morath őrnagy az olasz hadi helyzetéről a következőket írja: Másodszor tulta most az osztrák-magyar hadvezetőség okosan megvárni az ellenséget, ugyazáltal az osztrák-magyar hadsereg offenzív szellemére megérlelni, amely hadsereg fényes történelmi tradíciókkal bír. Nagy örömmel áru el a lassan érlelődő háborúak türelmes kivárása. Napoleon a védelemben nem bírta mindig ezt a türelmet. Hötzendörli Konrad vezérezredes azokat az erényeket egyesíti magában, amelyek a nagy Moltke tulajdonai voltak. Meg tudja várni az időt és villám gyorsasággal azt a percet, amely a sikert kilitásba helyezi. Ami most az olasz fronton lejátszódik, csak is egy türelmes megvárása annak az időnek, mely elérkezett akkor, amikor a folytonos támadásokkal magát gyilkoló Olaszország ellen egy hirtelen offenzívát fel lehet használni. Az egyetlen, amit eddig Cadorna hadvezéri erényeiből elismerhetünk, hogy óvakodott hadseregének gyöngítésétől. Az ellenfélnek szemléli főlénye nyomásztól hatott rá. Most fog mutatkozni, hogy Cadorna bír e szokkal a képességekkel, amelyek az új feladatok megoldásához szükségesek. Az osztrák-magyar csapatok előnyomulása megtelel a támadások hevesességének. Az alpesi hegyek között elért osztrák-magyar sikerek már most is az egész világ csodálatát és meglepetését keltik. Ez a csodálat a hadvezetőséggel és a csapatok hősiességével szemben csak nőni fog, ha tudni fogják azokat a részleteket, amelyekből a nagy siker összerakódott. Cadornának az a feladata, hogy hadseregét megmentse, nem könnyű feladat. Az olasz hadvezér előre láthatta volna ezt a helyzetet. Az olasz erőnek és a saját szellemének túlbecsülése akadályozta őt meg mindenben. Az olasz sajtó a rossz felismerést képét mutatja. Most már követeli az osztrák-magyar

vezérkari jelentések közzétételét. Ezek a jelentések a csalódott nép tömegére lesulytó hatással lesznek. Mi Németországban örvendezünk legyvertársaink örömeiben és visszaemlékezünk, hogy ötven év előtt 1866-ban verte meg Austryt tőnerceg, az olaszokat Custozzában. A hauszreglavina folytonos erővel igyekszik az olasz völgyek felé lezuhanni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Orosz leány és gyermekkereskedők. (türkic:rajz az Urániában.) Meg bizonyára mindenki emlékeztében van az a nagy siker, melyet 3 évvel ezelőt az ugyanilyen című kép aratott, melyet akkor a létező egy példány rossz állapota miatt csupán egész rövid ideig mutattak be. A budapesti mozgóképek ott non az izgalmas és a haboru folyton kezezes aktuális film, egy teljesen új példányt szerzett be és azt az elmúlt néten óriási siker mellett mutatta be. A kiváló film témája ismeretes és mintegy erkölcsi fotogramját ad arról, hogy ellenteleink már a béke időben is milyen határon álltak a civilizációval és kulturával és hogy az orosz főuri körökben mennyire elfajult az izlés és az erkölcs. A minden tekintetében kifogástalan kép dícséretére nem kell egyebet mondanunk, mint azt, hogy egy budapesti nagy színház, mint reprint is 10 napig tudta a képet másoron tartani és az összes jegyek elővetetben kelték el. — *Madárva* jótekonysági naborus történelmi film legközelebb az Urániában körül bemutatásra. 5

* Halákeringő. (Der Sterberwalzer) szenzáció keltő 4 felvonásos katonai dráma Vasarnap kerül bemutatásra az Erzsébet-mozgosházban. Már maga elég garancia a kép kitűnő sikerére az, hogy a felvételt a világhírű bécsi Wiener Kunst-tingyár készítette, a főszerepet pedig Garó Anton játsza. — Legközelebb csütörtökön A rongyszedő, Erdete Zaccóival a főszerepben. 171

* A mi rezervistáink óriási sikere az Apollóban. (Ziehrer újabb zeneműve.) A naborus idők természetében rejlik, hogy az emberek még a szórakozásukban is a haboru motívumait keresik. Ezt tapasztalhattuk ma is az Apollóban, ahol utolsó helyig megtelt nézőtér előtt körül bemutatásra a legújabb nagystílusú haborus film: A mi rezervistáink. A közönség felesigázott érdeklődését minden tekintetben kielégítette ez a pompás kép, amelynek izgalmasan érdekes eseménye a haboru vértáztatta talajából nő ki. A szerelmi történet hősnének, a rezervista tiszt szerelmesének, az őrnagy leányának története megható epizódokkal van felt. Ruoden Hans és Hyad Liene ki is aknázzák a hangulatokat, amelyeket a világhírű Ziehrer muzikája hol érzékenyen, hol verpezsdítően fest alá, amikor a harotéri felvételeket, a gyalogsági rohamokat a száguldó lovasattakokat illusztrálja. A közönség egyegy fölemelő harotéri felvétel után valósággal tapsorkánba tört ki. A mi rezervistáink-at egész héten át másoron tartja az Apolló-színház. 5

* Az Aradi Tükör legújabb száma a szokott érdekes tartalommal jelent meg. A lap iránt egyre nagyobb érdeklődés mutatkozik, ami a fiatal harcra ujság gyors népszerűségét jellemzi. Előfizetéseket a kiadóhivatal fogad el (Andrássy-tér 21.), egyes számok pedig a nagyobb papirkereskedésekben és a donányiüzletekben kaphatók.

* A rezervista kadei. Lohár zenés haborus slágere legközelebb bemutatásra kerül az Erzsébet-mozgosházban. 171

Telekértékadó a városi pótdadó emelése helyett.

(Előmunkálatok az aradi telkek értékének megbecsülésére. — A város háborús szükséglete három millió korona.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, május 24.

Mikor a tavasszal a városháza dísztermében Páker J. Gyula nagy tetszéssel fogadott és viharos tapssal honorált előadását a telekértékadó bevezetésének elkerülhetetlen szükségességéről betejázta, Varjassy Lajos polgármester, akit az előadó meggyőzött ennek a realadónak nagy várospolitikai és pénzügyi jelentőségéről, kijelentette, hogy elfogja rendelni Aradon a telkek összeírását és felbecsülését, hogy lássa, mekkora adóalapot képviselnek. Kijelentette, hogy a telekértékadó megvalósítását maga is az egyetlen célravezető eszköznek tartja a pótdadó emelésének elkerülésére és az aktuális lesz a téma, foglalkozik vele.

Aktuálissá lett. Még az 1916-ik évi költségvetést sem hagyta ugyan jóva a belügyminiszter, de a város életét ez nem tartóztathatja fel és már készülni kell azokra a nagy teladatokra, amelyek az 1917-ik évben, sőt azokra is, amelyek a háború után várnak a törvényhatóságra. Az 1917-ik évi költségvetésben kell a jövő teladatok sorrendjét emberileg lehető előrelátással megállapítani és ramolni azokra a teladokra, amelyek teljesítését a háború rója a városra. A telkek szaporodnak, de a jövedelmek nem tarthatnak velük lépést. Adókat emelni nem lehet, mert az sújtja a termelést, az ipart, a kereskedelmet, de leginkább fokozza a drágaságot. Ez tehát igazságosan és célszerűen megoldandó lenne a szükségletek fedezésének leghatékonyabb módja és az az általánosan, a maga folyton szaporodó háborús kiadásait a háború miatt keletkezett vagyonekból és háborús jövedelmekből igyekszik megfizetni, akkor a városnak olyan jövedelmi forrásra kell esz szereznie, amely nemcsak alkalmas fedezésre, de amely egyúttal fokozza a termelő munkát és megszünteti adórudszereink igazságtalanságát.

A város vezető köréi a telekértékadóban látják azt a bevételi forrást, amely a várost a háború következtében előálló pénzügyi megérázkodtatáson átsegíti. A polgármester említett nyilatkozatával kongruens Ányai János főszámvevőnek előterjesztése, aki azt proponálja a polgármesternek, hogy a telekértékadó életbeeleptetésére szükséges előmunkálatokat rendelje el és annak pozitív megállapítása céljából, hogy mennyi értékű az a telek Arad területén, amelyet meg lehet adózítani, utasítsa a főszámvevőt és Turay János számvevőt, továbbá, hogy engedélyezzen 1500 koronát a statisztika elkészítéséhez szükséges munkálatra.

A főszámvevő előterjesztését a polgármester kiadta Jóó Bélának, aki a szabadságon levő Vannay Gyula tanácsnok helyett az adóügyi osztályt vezető, véleményezés céljából. Ha az ő véleménye beérkezik, akkor nyomban megkezdődnek a kataszterek alapján a becslések és összeírások. A város területén lévő telkek értékét körülbelül hetven millió koronára becsülik. Ez a szám távolról sem tarthat igényt arra, hogy a tényeknek megfelelőnek tekintsék. Csak az bizonyos, hogy kisebb aligha lesz a telkek értéke.

Mint hogy a városnak a háború folyamán előállott és rövid időn belül megvalósítandó feladatokra mintegy három millió korona költséget kell felvennie, ennek kamatait, 252 ezer

koronát pótdadóval kellene fedeznie. Ez körülbelül 14 százaléknak telet meg. A jelenleg 78% községi adót emelni nem lehet. Ezt a törvényhatóság már akkor is kimondotta, mikor az 1916. évi költségvetést tárgyalta és inkább 120 ezer koronát költséget vett fel, s nem egy nagyobb adóval sújtja a polgárságot, az ipart, a kereskedelmet. 92 százalék pótdadót nem bír meg a termelés, mert ez a keresetnek negyven százalékát jelenti, már pedig ahol ennyit kell közzadóna ellátni, ott fejlődésről beszélni nem lehet.

Ennek eklatáns bizonyítéka a következő megtörtént esemény:

— Egyik előkelő aradi polgár társaságában megjelent a főszámvevőnél egy temesvári nagyiparos, aki azzal a céllal kereszte őt fel, hogy a város gazdasági helyzetére vonatkozó hiteles adatok birtokába jusson.

— Temesvárról Aradra akarok letelepedni, mert a város fejlődéséről sok jót hallottam. Van néhány száz ezer koronám és ezzel párnázakat akarok építeni a háború után. Kérem a főszámvevő urat, néhány kérdésemre adjon őszinte választ.

— Tessék kérdezni.

— Mekkora a pótdadó Aradon?

— Hetvennyolc százalék — volt a felelet.

— Köszönöm, a többire nem is vagyok kíváncsi. A most ekkora a pótdadó, ott nem szabad hazakötölni. Nem jövök Aradra.

Csak a telekértékadó életbeeleptetése lenne az egyetlen megoldása a városi jövedelmesszaporítás problémájának. Ha csak hetven százalékos értékadó lenne az a város, akkor is lenne 80 ezer korona évi jövedelme, amit csak százalékos pótdadó emeléssel tudna elérni.

Míg a pótdadó a munkát súlyosan bünteti, a tévenységet pedig adómentességgel és adókedvezményekkel támogatja, a telekértékadó fokozza a termelő munkát és megszünteti a záres fejlődését gátló kiterjesztést. Ha a telket adó alá vonják, akkor annak tulajdonosa nem nagyja beépíttetni és egyáltalában minden telek tulajdonosa igyekszik azt minél jobban kibaszni. A telekértékadó hatása alatt építkezés, fellendülés, nagy arányú munkaalkalom jelentkezik, a lakás olcsóbb, a megélhetés könnyebb lesz, a lakosság a belvárosi üres telkek beépítésével a város belsejében is talál majd lakást.

A telektulajdonos, aki eddig inkább, hogy a maga munkájával nozzájárult volna telke értékének emeléséhez, élvezte azt az előnyt, amely a város fejlődésével fokozta a telke értékét, a jövőben is egyre dráguló telek gazdája lesz, de igyekszik azt hasznos kibaszni és nem spekuláció révén értékben emelni. Ennek pedig az lesz a következménye, hogy a város reális jövedelmei szaporodnak és nem kell pótdadóval sújtania a kereseteket, a fix fizetéseket és végeredményben a mindennapi betevő falatot.

Kitüntetések. A király az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartásuk elismeréséül a gyulai 2. honvédegyalogszerebről Krasó Péter őrvezetőnek, Szavay János és Wurm György honvédeknek a bronz vitézségi érmet adományozta.

Egy fiatal asszony regénye.

(Szűcs Nándorné Kovacs Teri halála.)

az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, május 24.

Meghalt egy asszony — egy regényhősné. A tragikum az volt, hogy a boldogságra vágyott. Akarta, kereszte, küzdött érte, olyan akadályokon keresztül, amelyek a női energiát túlmúlják. A mikor elérhette, csak pillanatokig örülhetett neki. Elébe állotta mindennel erősebb akadály, a halál. És legyűrte, eltiporta huszonhat éves korában, szépsége, bája teljességében, háromhetes házasság után.

Aradon szinte az egész város ismerte. Még leánykorában: Kovacs Teri, Kovacs Jakab vasúti főfelügyelő leányát. A társaságok egyik legszebb és legkedvesebb leánya, a mákedvelő szinpaok, a nagy estélyek dopogóinak ünnepeit közreműködője volt, akit szasz oka lehetett irigyelni annak, akinek az irigység a terméshete.

Férjhez ment. Szerelmi házasság volt a házassága, az egymást rajongó szeretettel összekötő fiatal telkek párosodása. És ahogy a házasság éveit mutak, a házastelkek közé ékeset vett az egymás meg nem értése. Az asszony sokkal ontudatosabb, keményebb akaratú volt, hogysem egy élet boldogtalanságának kényeserebe beleletudott volna letörölni. Válasra szanta magát.

A válasznak nehéz időszakában egy ifjúkori emlékekkel fölújult előtte az új boldogság lehetősége. Nem törődik sok előítélettel, amely mást visszariasztott volna, küzdött ennek az eléréséért. Elérte. A törvény követelte hat hónapos különélés után — az első férj a haretéren töltötte ennek a nagyobb részét — a bírák elválasztották őket.

Szabad volt — és a szabadság első napján az anyakönyvezető összekötötte sorsát a második férjével. Háromhetes nászutazás után, mellet Szomokon az új feszekbe bekoztöttek volna, mejöttek, élő és halott hozzátartozókat látogatni, időük bucsút venni, mielőtt az új, ragyogónak ígérkező életet megkezdik.

Vasárnap egy hete délelőtt tették az utolsó látogatást: a temetőben, a fiatal asszony édesapjának sírjánál. A temetőből hazajövet az asszony beteg lett. A betegség egyre súlyosbodott, kritikusabbá lett, az orvosok arra egyre aggodóbb lett, végre az asszony is érezte, hogy a betegség végezni fog vele.

— Meg fogok hinni, — én, aki úgy szerettem volna élni!

Az utolsó napot, a tegnapi, már a halálra készülve töltötte. Három orvos is igyekezett megmenteni az új életet, eljött a betegágyhoz a család régi háziorvosa is, akit a nagybeteg kérésétt bizalommal, de már hiába: késő volt minden. Kedden délután a fiatal asszony arra kérte hozzátartozóit, hogy hagyják egyedül édesanyjával, akivel sokaig eibeszélgötött. Anyja után térjót, Szűcs Nándort kérette ágyához és vele is hosszú időt töltött négy szemközt. Amikor édesanyjától elbucsuzott, fájdalmas, könnyeket fakasztó hangon így szólt:

— Kédes anyám csak vigasztalást találhat még a kis Hédiben (Kovacs Terinek első házasságából való leánykájára), de az én sorsom nagyon szomorú, mert huszonhat évvel kell megválnom az élettől és a földbe jutnom.

A mélyen lesújtott anya a könnyektől szólni sem tudva, ment ki a szobából. — A délután folyamán a haldokló ágyához vitette leveles dobozát és az abban levő leveleket saját kezével semmisítette meg.

H I R E K.

— Tizennyolc évesek hadiérlettségije. Pár nap előtt megírta az *Aradi közlőny*, hogy *Jankovich Béla* kultuszminiszter rendeletének ellenére veszedelemben van Aradon a most bevonulás előtt álló tizennyolc éves diákok hadiérlettségije, mert az arra vonatkozó rendeletek nem érkeztek meg Aradra. Ma, éppen a tizenkettődik órában mégis eldőlt az aggódo fiatalok sorsa. A liceum igazgatósága feltételeesen kész volt a tizennyolc éveseket a tanfolyamra felvenni, de délután a honvédkiegészítő parancsnokság is megkapta az értesítést, hogy a 18 éves középiskolai tanulók bevonulása május 29-ről június 30-ára elhalasztást nyert. Így azután semmi akadályja nincs annak, hogy a legtiatalabb önkéntesek már érettségi bizonyítvánnyal vonuljanak be, feltéve persze, hogy az előkészítő tanfolyam után sikerrel teszik le a hadiérlettségit. Az előkészítő tanfolyamon részvételre ma befejeződtek a beiratkozások, de azokat a 19 és 20 éves volt VII. osztályu tanulókat, akik már időközben haretérre kerültek és onnan térnek vissza, még néhány napig telveszik. A tanfolyam különben nem ingyenes, hanem elég költséges, mert a magántanulói, beiratási és vizsgálati díjak körülbelül 120—130 koronát tesznek ki.

— Bérlőt keresnek Péter király fürdőjére. Belgrádból jelentik: A saócasi cs. és kir. kerületi parancsnokság hirdetményt tesz közzé, amelyben bérlőt keres Koviljicsa fürdőre, amely tudvalevően Péter király kedvenc tartózkodó helye volt. Elmondja a hirdetés, hogy a Macsva déli táján, a Drina mellett fekvő Keviljicsa meleg, kénés gyógyfürdő a háboru alatt alig szenvedett kárt. Békeidőben a vendégforgalom 12—14 000 volt. Osszekötés Sabácsról Koviljicsára naponta két vonattal Bécs—Budapest—Belgrád felé közlekedő vonatokhoz.

— Kinevezés. A m. kir. miniszterelnök a kereskedelmi miniszterrel egyetértőleg *Stauber Józsefet*, az *„Aradi Közlöny”* főszerkesztőjét, az Országos Papírközpont igazgatóságának tagjává kinevezte.

— A zsák-szövetek bejelentése. A hivatalos lap mai száma egy miniszteri rendeletet közöl, amely szerint azok közé a zsákok közé, amelyeket be kell jelenteni, tartoznak a textilose- és textilüzszákszövetek, valamint általában papirosfonalból textilanyagok hozzákeverésével, vagy anélkül készített zsák-szövetek és a textilose és textilüzszákok, valamint általában papirosfonalból textilanyagok hozzákeveréssel vagy anélkül készített zsákok is.

— Elcselt olasz újságírók. Bukarestből írják: A *Dimitrova* jelentésközlőből: Az *Idea Nationale* négy munkatársa elcselt a déltiroli harcokban. *Ruggero Fauro*, *Emilio Vittor-Zelman*, *Ruggero Settembrini* és *Georgio Ferrari* a lap e munkatársai, akik közül a két utóbbi az osztrák-magyar offenzívában esett el.

As estét teljesen öntudatlanul, de egyre észrevehetőbben közeledve az utolsó órához lőttötte. Lassan elhaló kezeit nézte szinte minden percében és látszott tájékozott tekintetén, hogy erzi a halálos merevség terjedését és tudatában van a kikerülhetetlen vég lépésközlekedésére közeledésének. Oly szívügyöttrő látvány volt, hogy az orvosok sem tudták nézni.

Szerda hajnalra, négy hetes u. házasság után meghalt Kovács Teri, Szűcs Naudor dr. szolnoki ügyvéd, tiszti főügyésznek felesége. A férjén kívüli özvegy édesanyja, ötödikéven kis leánya és testvérei gyászolják. Csütörtök délután öt órakor visszamegy a temetőbe, a honnét utójára hazajött. A Lázár Vilmos-utca 1. sz. házban temetik.

Aradi jelöltek a Pénzüntézeteki Központban

(A vidéki hat igazgatói hely betöltése.)

Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapest, május 24.

Budapestről telefonálja tudósítónk: A Pénzüntézeteki Központ kiküldött bizottsága ma ülést tartott, melyen a június 1-én megtartandó alakuló közgyűlésre megejtette a jelöléseket. Az ülésen jelen voltak: Lukács László, Szalavszky Gyula, Lukács György v. b. t. j.-ok, Székely Ferenc és Eber Antal igazgatók, Almásy László, Fekete Márton, Hantos Elemér, Pap Géza báró országgyűlési képviselők.

A jelölés előtt *Hantos Elemér* jelentést tett a bizottságnak azokról a tárgyalásokról, amelyek a jelölést megelőzték és a melyek a többséget a Pénzüntézeteki Szövetség jelöltjei részére garantálják. A bizottság a jelentést tudomásul vette és elhatározta, hogy a Horvát-Szlavonország részére fenntartott helyekre a Horvát-szlavon pénzüntézeteki által javasolt jelölteket fogja jelölni. A bizottság az igazgatóság tagjait jelölte:

Deak Gyulát,
Eber Antal dr.-t, a Telepítő és Parcellázó Bank vezérigazgatóját,
Eder Jánost, a Brassói Általános Takarékpénztár vezérigazgatóját,
Lányi Mórt, a Délmagyarországi Közgazdasági Bank elnökét,
Leopold Kornél dr.-t, a Tolnamegyei Takarékpénztár és Hitelbank vezérigazgatóját.

Aradról két igazgatót jelölt a bizottság azzal a megjegyzéssel, hogy a jelöltek közül csak egyik választandó meg. A jelöltek:

Ottenberg Tivadar udvari tanácsos, az Aradi Első Takarékpénztár vezérigazgatója,

Ring Géza, az Aradmegyei Takarékpénztár vezérigazgatója.

Jelölték továbbá a vidék részére fenntartott hatodik igazgatósági helyre *Sztamoray Jánost*, a Temesvári Első Takarékpénztár vezérigazgatóját.

A választmányba Aradról *Rácz Sebót*, a Viktoria takarékpénztár vezérigazgatóját jelölték.

Olcsóság a megnövekedett lengyel területen. Koval környékéről kapjuk a hírt, hogy ott élelmiszerekben óriási a drágaság. Egy tonja ára tíz korona, egy negyvenöt kilós sertésért husz koronát fizetnek, egy kilogramm gabonáért, amelyből tenérlisztet őrölnek, csak harminc fillert számítanak.

— Görgel Artur a ravatalon. Budapestről jelentik: A Nemzeti Múzeum gyászpompás, hatalmas-eidőcsarnokában ma délelőtt helyezették ravatalra Görgel Arturt. A lépcsőpárkányokat fekete gyászdrapéria borítja, a felső oszlopsor mögötti falat is és a csarnok belsejét teljesen bevonták vékony esüetszegélyes gyászfüggönyökkel. Az első csarnokban vannak a koszorúk. Eddig mintegy harminc érkezett meg. Messziről feltűnik egy hatalmas babékoszoru, lila szalagján ezzel a felirattal: „Felejtethetetlen nevezőnek a Görgel-nemzetiség.” Egy fehér szalagon ez áll: „Tabornok urnak — hű orvosa.” Mellette tekezik *Bencze Gyula dr.* egyetemi tanárnak, másik kezelőorvosának koszorúja. Azután családtagok, *Jászai Mari*, *Beöthy Pál*, a székesfehérvárosi és mások koszorúit. A belső terem közepén magas impozáns katalafakon nyugszik a nagy ember koporsója: üvegtetővel át látói a tábornok elhalványult arcát, melyhez kegyeletes kézzel nyult a halál: egy vonása sem változott meg, lehuny szeméit, halvány arcával olyan, mintha aludna. A koporsó előtt, a katalafakon egy negyvennyolcas lobogó van kifestve, alatta pedig a nagy idők más emlékei: honvédtábornoki csákója a nagy tollakkal, rövid, nagykosaru kardja keresztbefektetve a kard hüvelyén és a nemzetőri jelvények, piros fehér-zöld szalagon. Csak a család állja körül és hátrább két öreg, fehérszakállas, negyvennyolcas honvéd álldogál, botra támaszkodva. Csákójukat levették a vezér koporsója előtt, lehajtott fővel állnak és könyveiket törölgetik. A negyvennyolcas honvédek a temetésen testületileg vesznek részt. A közönséget délután két órakor becsatolták a ravatalhoz, a mely holnap délig lesz koszorúlére telve. Holnap délután pedig a temetőbe kísérik a tábornokot. A gyászszertartást *Raffay Sándor* evangélikus lelkész fogja végezni.

— Megindul az Arad—budapesti gyorsvonat. Arad város közigazgatási bizottsága és a kereskedelmi és iparkamara akciója *Kintzig János* főispán támogatásával eredménnyel járt. *Amit Tomay Kornél* államtitkár, a Máv. elnökigazgatója a főispánnak mint valószínű reményt helyezett kiállításba, azt most megvalósította. Az Arad—Budapest között közlekedő gyorsvonat-pár pénteken, május 26-án kezdi meg újra az útját. Pénteken délután két órakor indul Budapestén a keleti pályaudvarról és menetrend szerint este hat óra 59 perckor érkezik Aradra és innen folytatja útját Brassóba. Onnan azonban csak május 27-én, szombat este indul vissza és érkezik május 28-án, vasárnap, reggel nyolc órakor Aradra, hogy innen Budapestre tusson. Tehát Aradról csak vasárnap reggel indul az első gyors, míg Budapestről, mint említettük, már pénteken, természetesen szombaton délután két órakor és azután már mindennap Aradról és Budapestről.

— Lisztjegyek kiosztása. *Varjassy Lajos* polgármester közölni teszi, hogy a június hóra esedékes liszt és kenyérgyegyeket a kiosztó bizottságok eddigi működési helyükön május hó 26., 29., 30., 31-én fogják kiosztani.

— Az előtött lakások és a mérnöki hivatal. Ma délután es este régen nem tapasztalt felhőszakadás zúgott végig a városban és az utcákon patakokban folyt a víz. Mint minden rosszul épített, rosszul elátott városban, úgy Aradon is ilyenkor megtelnek a mélyebben fekvő helyek vízzel és bedőléssel tenyegetik a régibb házak falát. Ma délután is számos olyan eset fordult elő, amikor csatorna eldugulás, vagy talajvíz felzakadás következtében a pinések és mosókonyhák vízben álltak. A bajbajutott ember ilyenkor először a tűzoltósághoz fordul, mert ott szivattyút sejt, ott azonban kijelentik, hogy ez a dolog a városi mérnöki hivatalhoz tartozik. Úgy látszik a tűzoltóság jobban van erről informálva, mint a mérnöki hivatal, mert ide ugyan hiába telefonál az ember, — nincs inspekción, aki a hirtelen támadt bajon segítene. Megtudjuk aztán, hogy ebben a dologban is a rendőrség intézkedik. A rendőrség kiküld valakit a mérnöki hivatal egyik közegéhez, hogy az szedje össze a megfelelő embereket a baj orvoslása végett. Hogy amíg ez megtörténik, addig éjfélt lehet és addig a víz ürgemódra kikergetheti a jámbor polgárt, azaz a mérnöki hivatalban nem törődnek — hat óra után. A város annyi fölösleges telefont fizet, miért nem vezeteti be a telefont azoknak, akikre a nyári viharok idején talán hetenként is komoly szükség lehet. De erre nincs szükség — mondják a mérnöki hivatalban, mert a városi hatóságok utcájában ismeretlen a csődügulás. Az a rongyos kis polgár pedig várna másnap reggelre, amikor a hivatal kezdődik. Ha nem bír a víztől a lakásában maradni, menjen az utcára. Ott még lakbért se kell fizetnie!

— Békegalamb az önkéntes iskolában. Az Aradról legutóbb bevonult önkéntesek — amint ismeretes — Karánsebesre mentek át tartalékos tiszti iskolába. Hat hét óra Temesfőn állomásoznak az iskolát végző önkéntesek és még körülbelül két hét telik bele, amíg az iskolaidő véget ér és az önkéntesek, akik vagy másfél százannal vannak és öt különböző ezredből kerültek Karánsebesre, illetve Temesfőre, visszatérnek csapatjaikhoz. Azután pedig már csak rövid idő kell a harctérra induláshoz. Érthető tehát, hogy a temesfői önkéntes táborban sokat beszélgetnek a legközelebbi jövőről, annak eshetőségeiről, békehírekről. Vasárnap délelőtt sajtóságon dolog történt Temesfőn. A tiszti iskola hallgatói együtt voltak a „teremben”: a temesfői nagyvendéglő szobájában. Odakünn szép májusi nap sütött, benn pedig Karásóczy Gyula 33. gyalogezredbeli hadnagy éppen a Dienstreglementet magyarázta. Egyszerre csak a nyitott ajtón három galamb lépegetett be a vendéglőszobába. Nem ijedtek meg a sok marcona katonától, de még a Dienstreglementtől sem, hanem vidáman és gondtalanul pávaskodtak, bugtak, forgolódtak. A százhatvan önkéntes elfogódva nézte a pár percig tartó kedves jelenetet, még a magyarázó hadnagy is elhallgatott. És amikor a galambok kiröppentek, az iskolaóra véget ért, felsóhajtottak az önkéntesek: „Vajjon békegalambok voltak-e?”

— Ezüstlakodalom. Degenfelder József Máv. mozdonyvezető és neje született Szévin Krisztina május 25-én ünneplik házasságuk 25. évfordulóját a legszűkebb családi körben. Délelőtt tíz órakor az evangélikus templomban Frint Lajos lelkész áldását adja rájuk.

— Az eleki vásár megtartása. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy az Aradmegyének tartozó Elek községben az országos vásárt kivételesen június 18-án tartják meg.

— Hadikölcsön jegyzések. A negyedik hadikölcsönre tegnap tejeztek be a jegyzések, azonban egyes intézetekhez a zárójegyzések vidékről még csak ma érkeztek be és így a kimutatott 33,370.000 koronás végösszeg még emelkedni fog. Így az Arad-Csanaói Gazdasági Takarékpénztárnál a jegyzések végső összege 6,231.950 koronára emelkedett. Az Aradi Általános Takarékpénztárhoz ma beérkezett jegyzések: Inyovan György ca. és kir. 33. gyalogezred III. századbeli gyalogos Vejte 2000 korona, Irene Rosner (Wien) 10.000 korona. A jegyzések végösszege ezzel 673.000 koronára emelkedett.

Az Iparosok Hitelszövetkezeténél jegyeztek a negyedik hadikölcsönre: N. Róza 6000 korona, Szivócs János és neje 5200 korona, Stojakovits Mihály 5000 korona, Aradi kerületi munkásbiztosító pénztár 3000 korona, Stark Sándor 2000 korona, Helmi Adám 1500 korona, Steigerwald Alajos 1000 korona, Balogh David 1000 korona, Müller József 1000 korona, Szepi Lajos 1000 korona, Lénárd Anna 1000 korona, Aradi iparosok betegségélyező- és temetkezési egylete 1000 korona, Kemerle András 700 korona, Krause Károly 600 korona, Aradi Kossuth-asztaltársaság 600 korona, Lőrinczi Dengerics és neje 600 korona, Berkovits Irén 600 korona, Berkovits Anna 600 korona, öz. Borsos Józsefné 600 korona, Bogdán Gyula 500 korona, Nagy Kálmán 500 korona, Fenyő László 500 korona, Asztalos Sándor-társaság 500 korona, Vártatvi Frigyes 400 korona, Rákóczi szobor-alap 300 korona, Madve Imre 200 korona, Schafer Richárd 200 korona, Glück Olga 200 korona, Glück István 200 korona, Nagy Imre 200 korona, Szárnyaskerék dalkör 100 korona, Münz Magda 100 korona, Prokopetz József 100 korona, Prokopetz Annus 100 korona, Prokopetz Ferenc 100 korona. Apróbb tételekre jegyeztek 16.100 korona. Összes jegyzés 53.400 korona. A jegyzést itt még folytatják.

— Alispánválasztás Békésmegyében. Gyuláról jelenti tudósítónk: Ma tartotta meg Gyulán Békésvármegye tisztújító közgyűlését. A közgyűlésen az Ambrus Sándor alispánnak főispánná történt kinevezése folytán megüresedett alispáni székbe Daimel Sándor dr. főjegyzőt választották meg, főjegyzővé Berthóthy Károly orosházi főszolgabíró, békési főszolgabíróvá Moldoványi János másodfőjegyzőt, orosházi főszolgabíróvá pedig Konkoly Tihámy gyomai főszolgabíró. A választások valamennyien egyhangúak voltak.

— Ongyilkos asszony. Ma reggel hét óra tájban telefonon értesítették a rendőrséget, hogy a Purgly Lajosné-utca 212 számú házban ongyilkosság történt. A rendőrségtől Weil Károly dr. ügyeletes rendőrfogalmazó és Hecht Arnold dr. tb. főorvos mentek ki és megállapították, hogy az ongyilkos asszony marólungot ivott. Az ongyilkos Bálint Kálmán aradi tűzoltó felesége, akinek férje a harctéren van. Az asszony a rendőrtisztnek már csak annyit tudott mondani, hogy senki nem bírta rá az ongyilkosságra és, hogy azért követte el tetteit, mert irigyel voltak, akik nem hagyták élni. Ezután kévéssel a szerencsétlen asszony a rettenetes nagy mennyiségű mérgeg hatása következtében meghalt. Az ongyilkos fiatal asszony levelet hagyott hátra nővérének, melyben elpanaszolja, hogy azért vált meg az életből, mert férjénél azaz vádolták meg, hogy megcsalta őt. A rendőrség megindította a nyomozást a mérgezők kizárására érdekében.

— Egy emberbarát végrendelete. Debrecenből jelentik: Az elhunyt Kovacs Gyula nyugalmazott alispán végrendeletét tegnap pontosították fel a debreceni járásbírósnál. Négy-ötvenezer koronát kitevő vagyonának felosztásánál nemcsak sokaság ismert legközelebbi rokonságáról is gondoskodott, hanem jelentős jótékony célokra. A kárpáti falvak felépítésére még életében adományozott 50.000 koronán kívül végrendeletében újabb 25.000 koronát hagyományozott. Ötven katastrális hold kiterjedésű birtokát és tanyáját Hajdusoboszló városának hagyta, hogy abból tanyái iskolát létesítsen. Maghagyta végül, hogy vagyona csak azután kerüljön felosztásra, ha összes kisebb és nagyobb összegű jótékony adományai kifizettek.

— Ongyilkos városi pénztáros. Temesvárról jelentik: Litvay György, a városi jóvedéki hivatal pénztárosa, tegnap délelőtt a lakásán felakasztotta magát. Litvay hosszabb ideje idegben szenvedett a már három hónapja szabadságon volt. A pontos, lelkiismeretes tisztviselő halála nagy részvétet kellett a városban.

— A szőlősgazdáknak a harctéren a katonáknak nagy lesz az öröme, mert bőven terem bor és gyümölcs, amióta „L'eronoszpor”-ral permetezik a szőlőket és a gyümölcsfákat. Utalunk lapunk mai hirdetésére. 2052

— Underwood-gépiró és gyorsíró szakiskola Ziffer és Hollos cégnél, főpostával szemben. Ugyanott irasmunkák és sokszorosítások a legjutányosabban vállaltatnak. 4697

Az Augusztai Gyorssegély-alap hadi biztosítása rokkantság esetére.

Az Augusztai Gyorssegély-alap hadi biztosítása egy új és nagyon frívös üzletággal bővítette ki hálás körét, ugyanis biztosítást nyitott a hadirokkantság esetére. Ilyen biztosítást hadseregünk minden tisztje és katonája köthet, még azok is, akik a harctéren vannak. Orvosi vizsgálatra nincs szükség. Kártérítést kap minden rokkant, akár sérülés (sebesülés) akár betegség idézte elő a rokkantságot. A biztosítás egy év tartamára köttetik. Ha a háború tovább tart, akkor a biztosított ugyanazon feltételek mellett megújíthatja a biztosítást még akkor is, ha az első biztosítási év lejártával beteg, vagy sebesült volna is. A kártérítés egy bizonyos tőkeösszegnek azonnali kifizetésében áll. Ha a rokkantság csak részleges, akkor a biztosított tőkének az az aránylagos része fizetett ki, mely a rokkantság fokának megfelelő.

A kártérítés bizonyítalan tartamú rokkantság esetén legelőbb is járadék két éven keresztül. Ez a járadék — ha a bizonyítalan tartamú rokkantság teljes — évenként a biztosított tőkeösszeg 10%-ával egyenlő, ha pedig a rokkantság csak részleges, a 10%-os összegnek megfelelő részét teszi ki.

A rokkantság fokát, hogy a megállapításánál mindegyik önkény, vagy honállományosság ki legyen zárva, a katonai felülvizsgáló bizottság állapítja meg.

A biztosításért egy évre a következő díj fizetendő:

a) hivatásos katonákért, valamint a gyalogságnál a vadász-, lovas-, utász-, sappeur- és repülő csapatoknál szolgáló tartalékosokért: a biztosított összeg két százaléka.

b) a tüzérségnél, szekerész- és egészségügyi csapatoknál, géperejű kocsiknál szolgáló katonák-, valamint katonasorvosokért, továbbá a

FOG- tömések, aranyból, platina, arany és esüst, amalgamból és a fog szinével azonos porcellánból.

FOG- koronák, hidak, egész fogszorok szájpaddás nélkül aranyból, platina-ból vagy porcellánból.

FOG- kövek állítoztatása, fogak fehérítése és hibás fogszorok átalakítása, valamint javítása.

FOGHUZAS. Tizenhét éves fogtechnikai gyakorlatom, amely idő alatt Berlin, Lipcsa, Brüsszel és Londonban, nemkülönben Amerikában a leghíresebb fogpedagógusoknál mint asszisztens működtem, továbbá tekintve azt, hogy műtermem a mai kor legelőkeltebb műsereivel van felszerelve, elég garanciát nyújt, hogy még a legkégyesebb esetekben is a legteljesebb mértékben megfelelhessenek.

Telefon 10-11. szám.

JACOBI GYULA vizsg. fogtechnikus Szabadság-tér 4. Bejárat Eötvös-utca 17.

fegyveres népfelkeléshez tartozókért, különösen a háboru tartama alatt besorozottakért: a biztosított összeg 4 százaléka.

Hadifoglyokat csak akkor lehet biztosítani, ha előbb megállapítást nyer, hogy a fogságba vétés alkalmával nem voltak-e megsebesülve vagy betegek. Ha ez a körülmény tisztázva van és a biztosítás létrejön, a hadifoglyokért fizetendő díj fegyvernem- és szolgálatbeli különbség nélkül a biztosított összeg öt és fél százaléka.

As olyan családok, amelyek állami segítséggel részesülnek a díjat öt havi vagy tíz félhavi részletben fizethetik. Felvilágosítást nyújt és felvételeket eszközöl a biztosításra nézve Csáby István Városháza, azonkívül az államsegélyt számfeljótó hivatal Csanádi palota I. emelet. 85. ajtó.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Varjassy Lajos-utcai lakos. 1. Legyen nyugodt, a kormány nyilvánosságra fogja hozni azoknak a vagyonos egyéneknek a nevét, akik egyáltalán nem, vagy pedig nem a vagyonuknak megfelelő arányban jegyeztek hadikölcsönt és akkor az Ön által említett országos hírű uszorás is sorra kerül. Megtudjuk érteni felháborodását, amikor azt látja, hogy az, aki egész életében, csak a megszorult szegény emberek vért szivta és az uszorapénzekből milliókat szerzett, csak alig tíz-tizenkétezer korona hadikölcsönt jegyez a háboru egész ideje alatt, hadi-jótekonyságra pedig semmit se ad. Az ilyen vagyonra — amelyet a mi katonáink élete óvott meg az ellenségtől — rá

kellene tenni a kezét az államnak. 2. Még ez is elkövetkezik.

Ügyvédi kamarai tag 283. Erthetőnek találjuk az Ön büszkeségét a fölött, hogy az illető már nem tagja az ügyvédi kamarának és élete végéig szagíráskodhatik, mert különböző visszaélések miatt elvették a diplomáját. Nincs időnk annak a megállapítására, hogy melyik érdem megvetést: az uszorás-e vagy a kiközösített, örökös felfüggesztett-fiskális?

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endra.

NYILTÉR.

(Az ezen rovat alatt közlöttakért nem vállalunk felelősséget)

Szücs Nándor, a férje, kisleánya Médike, édes anyja, özv. Kovács Jakabné, testvérel: Antal, Mariaka férj. Krenner Géza és Mihály, rokonaik nevében is fájdalomtól megtörve jelentik, hogy

Szücs Nándorné

Kovács Terike,

életének 27-ik évében rövid szenvedés után I. évi május hó 24-én hajnali 1/4 órakor meghalt.

A temetés I. hó 25-én délután fél öt órakor lesz a Fábán-utca 1. sz. alatti házból kiindulva, az aradi ier. temetőben.

Emlékét sohase felejtjük el!

Arad, 1916. május 24.

2685

zöldszemű ember

Aranyat

Ezüstöt

legmagasabb áron vesz, vagy becserél; ugyszintén régiségeket vesz és elad

Losonczy Lajos

óra és ékszerész üzlete

ARAD, Szabadság-tér.

Telefon 984.

Mindenféle

nyomtatványok

izléses, osinos kivitelben készülnek az

Aradi nyomda r. t.

nyomdájában, József főherceg-ut 22.

URANIA SZINHÁZ.

Csütörtökön és pénteken:

Orosz

gyermek- és leánykereskedelem.

A „Mozgókép-Otthon” ujdonsága.

Karánsebesi központi villamostelep

III. gépkezelőt keres,

aki gőzgépek, kazánok és nyersolajmotorok kezelésében teljes jártassággal bír. Fizetés havi 200 korona, lakás, fűtés, világítás.

2672

Szőlőgazdák figyelmébe!

Egyedül a „PERONOSZPOR” helyettesíti a rézgálicot.

A „Peronoszpor” évek óta használják a szőlőgazdák. A „Peronoszpor” összetétele kitűnő eredményt mutatott föl. A legelőkelőbb szőlőbirtokosok ajánlják. Rengeteg elismerő levél és sürgöny bárkinék rendelkezésére állanak. Egy kiló „Peronoszpor” kell 100 liter vízhez. Egy kiló „Peronoszpor” ab Budapest 2 korona. Használati utasítással, 10 kilós próbaesemagot utánvét mellett szállít.

a „PERONOSZPOR” Vezérképviselő Budapest, VII., Damjanics-utca 30. sz. Viszonteladónak engedmény!

Dobsin,
Csapágy fém,
Kazáncsövek,
Kenőszelence,
Csökefék,
Asbest,
Clajok,
Gépszir,
Benzin,
Kapáló ekék,
Permetező,
és mindennemű
Gazdasági gépek
kaphatók

Burza Testvérek, Aradon.

Rum—likőr

essentiák és compositókban
állandó nagy raktár.

Saját véd-
jegyzett „Rumarom”

50 filléres üvegekben, mely
2 liter finom tearum ké-
szítéséhez elegendő, min-
denütt kapható. 502

Nagyban kapható:

Szemző Armin

árnygynökségénél, Arad.
Telefon 592. szám.

Málna-éter, valamint l. Málna-eszencia kapható.

Málna-éter, valamint l. Málna-eszencia kapható.

Felhívom a burgonya nagy-
kereskedő urakat, Vörös Kereszt
kórházakat, katonai fogolytáborok-
kat, katonai ételmezési raktárakat,
ha waggontételenként jó, egészséges

ételburgonyát

diét méltányos árban, ma-
és gyár feladó állomás-
ról, vagy 8 napi előzetes rendelés
mellett Aradon, ugyiszintén vörös-
hagymát, szalonnát és egyéb hi-
velyes veteményeket óhajtanak
venni, forduljanak bizalommal hoz-
zám.

Egyben felhívom a n. é. közönség
figyelemét arra, hogy egy waggon
citromot kaptam, amit
üzletemben és
a piaci sátramban fogok igen ol-
csón árúsítani.

Azonkívül értesitem a nagyér-
demű közönséget, hogy minden
csütörtökön és pénteken élő hal
kapható.

Vidéki megbízások legpontosabban
eszközöltetnek.

Lutwák József

Asztalos Sándor-u. 8. 871

DFAFF varrógépek

műhímezésre és ipari cé-
lokra, utólérhetetlen tartóssá-
guk, könnyű, zajtalan járás.

Waffenrad kerékpárok, Iró-
angyal védjegyes és Colum-
bia gramophonok, legújabb
felvételű Király Ernő lemezek
kizárólag

Hammer Vilmos

műszerésznél kaphatók

Arad, Szabadság-tér 5-6.

Telefon szám 96. 1281

Használt ólom

megvételre kerestetik.

Cím a kiadóhivatalban.

Ablakredők

Valódi amerikai önműködő
ablakredőnyök gyári rak-
tára, valamint valódi

lignum sanktum- tekegolyók és bábuk

legjutányosabb árakban
kaphatók:

Zimmermann Ignác

norinbergi diszmu- és játék-
áru üzletében. 2181

Arad, Szabadság-tér 21.

1817—1916.

Földhaszonbérbeadási hirdetmény.

Az aradi gör. kel. román Conzistorium a kezelése alatt
álló „Ebesfalvay Jorgovici Anna ösztöndíj alapítvány” tulajdo-
nát képező, Arad szab. kir. város határában az ugynevezett
„Markó“-dűlőben fekvő és a kataszter szerint 35 kh. 1160 □-öl
terjedelmű szántó és kaszáló földet, úgy amint az ma áll, sa-
ját irodahehelyiségeiben 1916. évi június hó 22. napján d. e.
10 órakor megtartandó nyilvános szóbeli árverés útján 1916.
évi október hó 1-től kezdődő három egymásután következő
gazdasági évre haszonbérbe adja.

Az évi haszonbér kikiáltási ára 2000 korona. A bánom-
pénz ennek 10%-ja.

A részletes haszonbéri feltételek az aradi gör. kel. román
Conzistorium irodájában a hivatalos órákban tekinthetők meg.

A szóbeli árverés megkezdése előtt ezen bérletre nézve
bánompénzzel ellátott zárt ajánlatok is nyújthatók be a Conzis-
toriumhoz.

Arad, 1916. évi május hó 18.

Az aradi gör. kel. román
Conzistorium.

2674

Köhögés, retkedség és elnyálkásodás

ellen megbízható és leg-
jobb hatású szer

Tusinal-cukor

Ara 80 fillér.

Tusinal-tea

Ara 60 fillér.

Fejkorpát

leggyorsabban megszünteti

az eddig egyedül ily szer, a vi-
lághírű „Krovil” korpa-
kenőcs.

Ara egy tégelynek 2 korona.

Ha tyukszeme van és
gyötri nagy kín,

A legjobb gyógyszer

az Anagallin.

Ara utasítással 1 korona.

Gyöngyfehér fogakat

nyerünk a

Doré fogpaszta

használatával. Nem habzik! A
szájüreget desinficiálja, utólze
igen kellemes. Ara egy porcella-
szelencének 70 fillér.

Fenti szerek kizárólagos készítője és egyedül nagy raktára:

HAJÓS ÁRPÁD

gyógyszertára Arad, Andrassy-tér 22. sz. (Megyeházzal szemben.)

Szőlősgazdák figyelmébe!

Ajánljuk alanti szőlő gazdasági cikkeinket:

VINACID

kitűnő kékkő pótló szer, peronospora ellen a szokásos per-
me szésre.

Kristály kénsó,

levél peronospora és oidium el-
len, — a permetező lében
oldva, nagy sikerrel használ-
ják.

Antisporin,

fürt peronospora és oidium
ellen, biztos hatású. A gyü-
mölcsök permetezésére fusc-
ladium és egyéb gomba be-
tegségek ellen is a legjobban
bevált szer.

Kénmáj,

fürt peronospora ellen, perme-
tezésre sok helyen használják.

Hipermangan-kali,

használatát a permetező lével
kapcsolatban oidium és fürt
peronospora ellen, igen ajánl-
ják és nagy sikerrel alkalmaz-
nak.

Rézkénpor,

a fürt peronospora ellen né-
külöztelen és kitűnő hatású
befújtatásra.

Rézmészpor,

hatása a rézkénporral tel-
jesen azonos, levél és fürt
peronospora ellen befújtatásra
nagy sikerrel alkalmazták.
Igen tanácsos azt a permete-
zés alkalmával is használni.

Rafia la. mayunga

szép fehér hosszú szálú, erős minőség.

Megrendelések gyorsan és a legpontosabban teljesítetnek, min-
denkor a legjutányosabb napi árakat számítjuk. 1281

VOJTEK és WEISZ, ARAD

szőlőgazdasági cikkek szaküzlete.

Sürgöny-cím: Vojtek és Weisz Arad. Telefon szám 147.

Apró hirdetések.

Tudnivaló az apróhirdetésekről:

Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítható.
Minden szó 3 fillér. Vastagabb betűvel 12 fillér.

Vastagabb betűvel kívánt szavak aláhúzással jelölendők.

A legkisebb hirdetés 80 fillér.

Az apróhirdetések előre fizetendők.

A hirdetések délután 1/2 óráig vétetnek fel.

LEVELEZÉS.

Ki lenne

séta partnere egy fess, fiatal hivatalnoknőnek. Az írjon „Séta partner” jellegre a kiadóba. 2678

ELLÁTÁS.

Kitűnő

házi koszt kapható, Lázár Vilmos-utca 8. szám alatti kávéházban. 2682

ALKALMAZÁST KERES.

Gazdasszonyok,

vagy hávezetőnők ajánkosik ügyes, fiatal nő. Cim a kiadóhivatalban. 2675

Magános nő

gazdasszonyok, vagy hávezetőnők ajánkosik idősebb ur vagy urnőhöz. Cime: József főherceg-ut 18. 2681

Egy szerény igényű

fiatal nő bármely üzletben alkalmazást keres. Kezdetleg vidéken is. Cim a kiadóhivatalban. 1961

Boksa Péter

kőműves elvállal javítást, mezeletést, nedves falak, rendezését. Sparherot kenyérsütéshez igazít. Mihály-u. 64. 2647

Hadmentes szállószobák,

ki a szállást és borászati terén tökéletesen jártas, mezőgazdasághoz is ért, nagyobb uradalomban évekig működött, június 1. belépésére hasonló állást keres. Cim a kiadóban. 2605

Alkalmazást keres

egy fiatal, szerény igényű kezdő gépirónő. Cim a kiadóhivatalban. 2660

ALKALMAZÁST NYER.

Helybéli kivétel óg

keres azonnali belépésre. Könyveléshez értő pénztárnoknő. Németh tudó előnyben részesül. Írásbeli ajánlatok a kiadóhivatalba „Megbízható” jellegre küldendők. 2688

Jó megítélésű

figyelmű, urak és hölgyek, aktív dolog terjesztésével nagy keresetre tehetnek szert. Csak teljesen megbízható egyének jelentkezhetnek d. e. 9-11-ig és d. u. 2-4-ig Eötvös-utca 12., II. lépcső, I. emelet. 2678

Fűszer- és csemege-

üzletben gyakorlott kiszolgáló leányt keresek. Bővebbet a kiadóhivatalban. 2670

Elárulandó

kerestetik, románul beszélő előnyben részesül, megkeresendő Reich B. Károly fia és Társa cégnél Andrassy-tér 6. sz. 2679

Idősebb segéd

fűszer- és csemege szakmából, azonnali belépésre felvétetik. Hoffmann Ottó, Arad. 2680

Egy mindenek,

aki főzni tud, falura kerestetik. Jelentkezni Rákóczi-u. 28., I. em., Varga. 2642

Jó családból

való fiu tanulónak felvétetik. Gábor Miklós, Salac-u. 2618

INGATLAN.

Edelspacher-utca 11. sz. ház eladó. 2588

Eladó

Csernovics Péter utca 22-23. sz. ház. Bővebbet a 23. szám alatt. 2614

ÖZLETEK.

Egy igen jóforgalmu

söröző és étterem, italmérés engedéllyel, azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban. 2667

KIADÓ LAKÁS.

Nagy Sándor-utca 7. alatt egy első emeleti modern erkélyes háromszobás utcai lakás, összes hozzátartozókkal, augusztus 1-ére jutányosan kiadó. 2676

József főherceg-ut 13. számú házban első emeleti lakás 5 szoba, hozzátartozó mellékhelyiségekkel augusztus 1-ére kiadó. Bővebbet a házmesternél, vagy Bem-utca 1/a, a tulajdonosnál. 2609

Orosy u. 10. szám alatt

3 szoba-, előszoba-, fürdőszobából álló lakás augusztus 1-re kiadó. 2610

Kiadó

szépen bútorozott szoba egy, esetleg két ur részére. Fozray-u., gróf Hunyadi-palota. 2658

Modern 6 szobás

II. em. utcai lakás újonnan festve, minden kényelemmel ellátva, november 1-re kiadó. Bővebbet Kohn bádogos, Bathhány-u. 82. 2218

VÉTEL ÉS ELADÁS.

Részlepkor

kapható Färber Lajos cégnél. 2421

Jokarban levő

használt Maros-comp eladó. Cim Gálfi Gábor, Garaszáda. 2671

Hárs I-és rendű

Mayunga és Tamatave kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2550

Magánjáró oséplő garnitúra használt üzemképes állapotban, eladó. Burza Testvérek Aradon. 2404

Eladó

1 m. C. Cormik 5' széles fűkaszáló és 1 tárcsás borona. Sárk József, Szaparyliget. 2648

Liptói túró,

Grolier sajt és vaj naponta kapható kis és nagy mennyiségben Pollák József cégnél. 2549

Kék mák

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2651

Vessék

a legmagasabb árban uraktól levett férfi ruhát, mindenféle egyenruhát, valamint használt bútort. Vidékre is megyek. Bleier Ignác, Szent Pál-utca 12. sz. 229

Cirok seprő

kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2094

„Jou”

az ideális fehér vászon és antilop cipőtisztító szer. Kis üveg 80 fill., nagy üveg 1 K. 10 fillér, kapható kizárólag a Cipőtörszében. 181

Kékkő-

pótló Mementhol kapható Pollák József cégnél. 2548

Bosznai

száraz szilva kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2098

Kadét-örmesteri

s tiszt ruhá, csak kétszer volt használva, rendkívül olcsón eladó Arad, Variassy Lajos-utca 111. sz. alatt. Zsiros. 2662

Hárs

májunga és tamatave minden mennyiségben kapható Färber Lajos fűszerkereskedésében. 2095

Az új házirendről

alkotott szabályrendelet kapható Pichler Sándor papirkereskedésében és könyvnyomdájában, Szabadság-tér 1. Telefon 308. 611

Új bútorhital

Bútorok a legjobb kivitelben kaphatók, hiálképes egyéneknek kölcsön és részletfizetésre szállítok Garal Károly bej. cég bútorüzletében Aradon, Asztalos Sándor-utca 5. sz. 918

KÜLÖNFÉLE.

Helsolt

A legértelmatlanabb arcszépítő és finomító. Iszadó, fényes, zsíros, atkás (mitesseres) arcot naponta ahányszor szükséges, gyapotra öntött folyadékkal megtöröljük. Az arc rögtön csodás szép lesz, mintha valami mesés lehelet finomságu harmattal volna bevonva. Az atkák pár nap alatt elmúlnak. Ara 1 korona. Dr. Földes és Hehs piparezsappan és vegyészeti gyára Aradon. Tűz mellett ne használjunk. 12

Menthol osabórszesz.

Tiszta, egészséges, zamatos, erősítő, edző, hűsítő, frásító, fertőtlenítő és fájdalomnyhító háziszor. Ara 50 fillér és 1 korona. Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár. 12

Tyukszem

és minden bőrkeményedés ellen biztosan ható szer Hehs gyógyszerész tyukszem tapassa. A legmegrögzöttebb tyukszem a tapasz párnapos használata után leválik, a gyótró fájdalom azonnal megszűnik. Ara 50 fillér, Hehs gyógyszerár, Földes gyógyszerár Arad.

Értesítés!

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Aradon, Weitzer J.-u. 15. sz. alatt május hó 15-től kezdve

fehértémű-varrodát nyitottam.

Elvállalok mindennemű női-, férfi- és gyermekkelengyéket, valamint javításokat jutányos árak mellett. Kérem becses pártfogásukat, kiváló tisztelettel

Szabó Erzsébet,

fehértémű varrodó. 2524

Matteine-féle

patkány- és egérintás

új eljárás szerint.

Patkány- és egérintáshoz ajánlok patkány- és egérintőszert. A XX. század legmegbízhatóbb patkány- és egérintőszere, csak patkányt és egeret öl meg, emberre vagy állatra nem veszélyes, tehát mindenütt elhelyezhető.

A patkány- és egérintőszert bacilus árai:

1 kis adag 2-300 patkány kiirtására 6 K.

1 nagy adag 3-600 patkány kiirtására 12 K.

„Matteine”

vegyészeti laboratórium

Arad, Berez Beni-tér 1. szám. Telefon 10-45. 2511

Gépolaj,

Hengerolaj,

Gépzsir

kapható

Kalmár Endre cégnél

Arad, Arpad-tér 5. szám.

Városi és megyei telefon 670.